

הוכן ע"י כולל עיין הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים • מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyomi.co.il

מנחות דף פט.

חצי לוג שמן הבא לשלושים לחמי מצה [מלבד עשר חלות חמץ] של תודה, מנין? וכיצד מתחלק?

לר' עקיבא	מנין?	כיצד הוא מתחלק בין החלות?
לר' אליעזר ב"ע	משמן בשמן	רבע לחלות ורקיין ורבע לרבוכה
	מהלכה למשה מסיני	לרש"י למעלה: רבע לחלות ורקיין ורבע לרבוכה לרש"י כת"י: כל הג' מינים בשה

לתנאים דלהלן, מה ילפינן מהפסוקים הבאים?

לחכמים	"עשרון בלול ולוג" ¹	"למנחה ולוג שמן"
לר' אליעזר ולר' נחמיה	שכל עשרון טעון לוג שמן ²	המתנדב מנחה לא יפחות מעשרון
	שמצורע עני מביא עשרון אחד	א. אפי' מנחה של ס' עשרון מספיק לה לוג ב. המתנדב מנחה לא יפחות מעשרון

מנחות דף פט:

מנחות נסכים או יין של אלים פרים וכבשים, האם אפשר לערבן?

להו"א - לערב מנחות נסכים ³	נסכי אלים נסכי פרים נסכי כבשים נסכי כבשים	נסכי פרים ואלים נסכי כבשים
למסקנא ⁶ - לערב יין	הוקטר או נתערב כבר : מערבין לכתחילה ⁷ לא הוקטר או נתערב עדיין : כשר בדיעבד	בללן בפני עצמן ואח"כ נתערבו : כשרים ⁵ נתערבו קודם הבלילה : פסולים
	מערבין ⁴	

¹ במצורע עני כתוב [ויקרא יד: כא] "ועשרון סלת אחד בלול בשמן למנחה ולוג שמן", ודרשו מפסוק זה ממה שכתוב "עשרון בלול ולוג" דרשה אחת, וממה שכתוב "למנחה ולוג שמן" דרשה אחרת וכדלהלן.

² סבירא לחכמים דהאי קרא לא מייתר לגופיה לומר שמצורע עני צריך להביא מנחה עשרון אחד, דכיון שמצינו במצורע עשיר שצריך להביא ג' קרבנות וג' עשרונים, ש"מ שעני המביא רק כבש אחד לאשם צריך עכ"פ להביא עשרון אחד. ור"א ור' נחמיה ס"ל דהו"א שכיון שחס רחמנא על דל - פטור לגמרי ממנחה, קמ"ל שעשרו אחד צריך להביא.

³ ע' רש"י כת"י שביאר לכל המשנה כפי ההו"א של הגמ', דמייירי גבי מנחות של נסכי פרים ואלים וכבשים, שהם חלוקים בדינם, שנסכי פרים ואלים מביא לוג שמן לשני עשרונות [אלא שפר יש בו ג' עשרונות ווי' לוגים, ואיל יש בו ב' עשרונות ודי' לוגים], ואילו בכבש מביא ג' לוגים לעשרון. ולכך יכול לערב נסכי פר ואיל דשניהם בליתם שוה, אבל לא יכול לערב עמהם נסכי כבש, כיון שבלילתו רכה יותר מהם.

⁴ והקשתה הגמ', ורמינהו "והקטירו" - שלא יערב חלבין בחלבין, וא"כ ה"ה במנחות שלא יערבם כיון שגם הם בהקטרה. ומהמשנה משמע שאפי' לכתחילה מותר לערב, דמזה שהסיפא חילקה גבי עירוב פרים ואלים עם כבשים בין אם נתערבו קודם הבלילה שפסול לבין אם נתערבו אחר בלילה שכשרים בדיעבד, ש"מ דהרישא שמיירי בלערב פרים ואלים בפני"ע וכבשים בפני"ע, היא לענין לערב אפי' לכתחילה. אכן, במסקנא שהעמיד אביי לענין יין, איה"נ שלערב מנחות אפי' של כבשים בכבשים זה רק בדיעבד ולא לכתחילה.

⁵ פ"י, שקודם בלל העשרונות של האלים או הפרים עם השמן, ואח"כ נתערבו עם עשרון של כבשים שכבר נכלל בשמנו בפני עצמו, אז הם כשרים בדיעבד. אבל אם נתערבו קודם הבלילה הם פסולים - דלא יבללו כדינם, דהרי מנחות פרים ואלים בליתן עבה ואילו של כבש היא רכה.

⁶ גם לפי המסקנא הסיפא של המשנה שמחלקת בין בדיעבד לפסול לגמרי מדברת בעירב לסולת עצמה ולא ליין, דרק בזה שייך לפסול גם בדיעבד, משא"כ ביין שאינו בר הקטרה.

חוקן ע"י כולל עיין הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים • מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyomi.co.il

מנחות דף פט: - המשך

קרבנות דלהלן ששחטן שלא לשמן האם חייב לעשות לדינים המיוחדים להם כדי שלא יפסלו?

בכבש הבא עם העומר ותמידים ⁸	באשם מצורע - להביא לו נסכים	
חייב	חייב	לאביי
פטור ⁹	חייב	לר' אבא / לרבא

⁷ אביי ס"ל דכיון שמוכח ממשנתנו שסוברת שמותר לערב לנסכים של פר ואיל וכן של כבש בכבש אפי' לכתחילה, א"כ ע"כ שמיירי באופן שכבר נתערב קודם הסולת והשמן של פר באיל או של כבש בכבש, או שכבר הקטיר את הסולת. דאל"כ ודאי שיש לגזור שלא יערב לכתחילה ליון, דאם נתיר לערב יין יבוא לערב גם את הסולת והשמן, וזה אסור לכתחילה כדדרשינן מ"והקטירו", וה"ה באופן שכבר הקטירו את הסולת והשמן דג"כ אין לגזור.

⁸ כבש הבא עם העומר מנחתו כפולה. ותמיד של שחר טעון ב' גזרי עצים בכהן אחד [אחר סידור עצי המערכה]. ותמיד של בן הערבים טעון לבי גזרי עצים בבי כהנים.

⁹ ס"ל לחלק בין אשם מצורע שחידש בו ר' יוחנן הדין הנ"ל שאם שחטו שלא לשמו חייב להביא לו נסכים כדי שלא יפסל - לבין כבש הבא עם העומר ותמידין - שלא חייב בדברים המיוחדים להם. והטעם משום שהם עולות ובאים גם בנדבה, ולכך אף אם לא יעשו כדינם - הם כשרים לעולת נדבה.